

Kbh. d 26.1.20

Dansk Selskab for Gastroenterologi og Hepatologi (DSGH) fremsender hermed svar på forespørgsel i fm. Dimensionering af speciallægeuddannelsen 2021-2025.

Hvordan opleves den nuværende balance mellem udbuddet og efterspørgslen på speciallæger i specialet?

I Specialerapporten skønnes behovet til 1 speciallæge per 25.000 indbyggere. Da ca. 20% af speciallægerne arbejder udenfor specialet, bør der derfor være 5 speciallæger pr 100.000 indbyggere. Der er regionale forskelle i denne frekvens og nogle regioner har mangel på speciallæger. Med den forventede befolkningsprognose vil behovet være for speciallæger i 2040 være 372 speciallæger indenfor specialet. Den regionale fordeling vil være 121 i region Hovedstaden, 53 i region Sjælland, 76 i region Syd, 86 i region Midt samt 36 i region Nord med en gennemsnitlig frekvens af speciallæger på 5/100000 indbyggere.

Aktuelt betyder manglen på speciallæger, at det ikke har været muligt at styrke specialets deltagelse i endoskopisk virksomhed og indenfor kræftbehandling i det omfang, man ser internationalt og der er kun et fåtal af praktiserende speciallæger indenfor specialet, primært i Region Hovedstaden.

Er der særlige kommunale og/eller regionale forskelle i efterspørgslen og udbuddet, som den kommende dimensioneringsplan skal tage højde for?

Der er en skæv fordeling af klinisk arbejdende speciallæger indenfor specialet. I Region Hovedstaden 4,12 speciallæger/100.000 i Region Sjælland 3,66, Region Syd 2,82, Region Midt 2,96, Region Nord 4,12

Vurderes udviklingen i efterspørgslen efter speciallæger i specialet de kommende år at være større eller mindre end det forventede udbud, jf. hovedscenariet i Figur 5?

Det skal bemærkes, at der er en betydelig skævhed i aldersfordelingen mellem speciallægerne især i Region Hovedstaden og Region Sjælland, hvor ca. 40 % af speciallægerne er 60+ år, hvilket medfører at efterspørgslen på speciallæger vil stige betydeligt indenfor en kortere årrække. Der forventes derfor en større efterspørgsel på kort sigt i forhold til det forventede udbud. På længere sigt vil efterspørgslen være mindre øget eller balancere nogenlunde med behovet, hvis det samlede udbud fordeles jævnt mellem regionerne.

Formand:

Overlæge, dr.med.
Ebbe Langholz
Herlev Hospital
Gastroenheden
Herlev Ringvej 75
2730 Herlev

Næstformand:

Overlæge, ph.d.
Henning Glerup
Regionshospitalet Silkeborg
Klinik for Mavearmsygdomme
Falkevej 1-3
8600 Silkeborg

Faglig sekretær:

Overlæge, ph.d.
Klaus Theede
Hvidovre Hospital
Gastroenheden
Kettegaard Allé 30
2650 Hvidovre

Øvrige bestyrelsesmedlemmer: Overlæge, ph.d. Anette Dam Fialla, Afd. for Med. Mavearmsygdomme, Odense; Overlæge, ph.d. Peter Holland-Fischer, Ålborg; Spec. ansv. overlæge, ph.d. Lone G Madsen, Køge; Overlæge, ph.d. Gerda Elisabeth Villadsen, Aarhus.

I vurderingen af efterspørgslen bedes foretaget en opdeling på funktionsniveau, således at det belyses, hvor stor en andel af speciallægerne i specialet, der fremadrettet forventes at være beskæftiget på hovedfunktionsniveau, regionsfunktionsniveau samt højt specialiseret funktionsniveau.

Det skønnes at ca. 60 – 65% af klinisk arbejdende speciallæger vil være beskæftiget på hovedfunktionsniveau mens 30-35% vil være beskæftiget indenfor regions/højsspecialiseret niveau (med langt overvejende (>90%) indenfor højsspecialiseret niveau).

Hvilke faktorer forventes at kunne få indflydelse på behovet af speciallæger i specialet?

Inden for gastroenterologi og hepatologi er der stigende aktivitet med deraf følgende øget behov for behandling under indlæggelse. Både pga. øget prævalens af flere af de sygdomme, der behandles i specialet og grundet øgede og forbedrede behandlingsmuligheder. Der ses ligeledes stigende prævalens af ressourcekrævende patienter med tarmsvigt med behov for parenteral ernæring.

Ift. patienter med leversygdom ses forbedrede medicinske behandlingsmuligheder for hepatocellulære karcinomer, cirrose, hepatisk encephalopati og kronisk viral hepatitis.

Flere langtidsoverlevende med cancer, der har diverse gastroenterologiske problemstillinger: korttarmspatienter, ernæringsproblemer medfører behov for etablering af senfølgeklinikker

Ift. inflammatorisk tarmsygdom er prævalensen fortsat stigende, ligesom behandlingsmulighederne forbedres i form af nye klasser af biologiske lægemidler medførende stigende kompleksitet. Der vil være behov for samarbejdsflade med andre specialer involveret i autoimmune sygdomme (dermatologi og reumatologi)

Der ventes en fortsat stigning i prævalensen af virus-hepatitis betinget cirrose i de kommende årtier.

Der er tilkommet nye sygdomsenheder i form af checkpointinhibitorinduceret colitis og hepatitis og incidensen af disse vil være stigende i takt med at behandlingen i stigende grad anvendes i behandling af kræft (melanom, lungecancer etc.)

Behovet for endoskopiske procedurer er stigende pga. flere henvisninger fra almen praksis med funktionelle mave-tarm-lidelser, øget diagnostik af esofageal refluks sygdom og screening for tyk- og endetarmskræft.

Formand:

Overlæge, dr.med.
Ebbe Langholz
Herlev Hospital
Gastroenheden
Herlev Ringvej 75
2730 Herlev

Næstformand:

Overlæge, ph.d.
Henning Glerup
Regionshospitalet Silkeborg
Klinik for Mavearmsygdomme
Falkevej 1-3
8600 Silkeborg

Faglig sekretær:

Overlæge, ph.d.
Klaus Theede
Hvidovre Hospital
Gastroenheden
Kettegaard Allé 30
2650 Hvidovre

Der er behov for, at speciallæger i højere grad involveres i avanceret endoskopi og det må forventes at specialet bliver inddraget i behandling af kræft i højere grad. Dette vil øge behovet for klinisk arbejdende speciallæger. Indførelse af udrednings- og behandlingsret har medført en øget aktivitet indenfor specialet, primært med et øget antal henvisninger fra primærsektoren.

Er der nogle generelle bemærkninger til lægeprognosens fremskrivning af speciallæger i specialet?

Det forventede antal speciallæger i 2040, 372, anses for at være et realistisk bud, men man må tage i betragtning, at fremskrivningen angiver erhvervsaktive speciallæger op til 75 år. Det er tvivlsomt, at alle speciallæger vil være erhvervsaktive indtil da, hvorfor man må overveje om rekrutteringen skal øges yderligere.

Hvilken uddannelseskapacitet anbefales for perioden 2021-2025, og med hvilken begrundelse?

Grundet den demografiske udvikling, både befolkningsmæssigt og indenfor specialet, med en stor andel speciallæger 60+ år, forudses et øget behov for speciallæger både på kortere og længere sigt. Aktuelt er uddannelseskapaciteten 15 HU-forløb per år og dette bør øges med 4 forløb mere per år til 19 forløb. Baggrunden herfor er et betydeligt antal speciallæger både over 60, men også 50 år samt, at der er ubesatte speciallægestillinger i alle uddannelsesregioner

Den nuværende ratio mellem introduktions- og hoveduddannelsesforløb er fastsat samlet for de intern medicinske specialer til 2,5-4,0. Hvilken ratio mellem introduktions- og hoveduddannelsesforløb vurderes nødvendig for dels at sikre et passende antal ansøgere til hoveduddannelses-forløbene og dels at sikre, at læger introduceres til specialet?

Da introduktionsstillingerne skal dække både læger, der i sidste ende vælger andet speciale, samt sikre rekruttering til 8 forskellige intern medicinske specialer, skal ratio være nærmere 4,0 end 2,5.

Bestyrelsen
DSGH

Formand:
Overlæge, dr.med.
Ebbe Langholz
Herlev Hospital
Gastroenheden
Herlev Ringvej 75
2730 Herlev

Næstformand:
Overlæge, ph.d.
Henning Glerup
Regionshospitalet Silkeborg
Klinik for Mavearmsygdomme
Falkevej 1-3
8600 Silkeborg

Faglig sekretær:
Overlæge, ph.d.
Klaus Theede
Hvidovre Hospital
Gastroenheden
Kettegaard Allé 30
2650 Hvidovre

Øvrige bestyrelsesmedlemmer: Overlæge, ph.d. Anette Dam Fialla, Afd. for Med. Mavearmsygdomme, Odense; Overlæge, ph.d. Peter Holland-Fischer, Ålborg; Spec. ansv. overlæge, ph.d. Lone G Madsen, Køge; Overlæge, ph.d. Gerda Elisabeth Villadsen, Aarhus.